JYSE 2025 TAVARAT

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa

Hallintopolitiikka

VALTIOVARAINMINISTERIÖN JULKAISUJA – 2025:19

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:19

JYSE 2025 TAVARAT

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa

Valtiovarainministeriö Helsinki 2025

Julkaisujen jakelu
Distribution av publikationer

Valtioneuvoston julkaisuarkisto Valto

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Valtiovarainministeriön
Tekijänoikeuslaki (404/1961) 9 § Tekijänoikeussuojaa vailla olevat teokset

ISBN pdf: 978-952-367-823-1
ISSN pdf: 1797-9714

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2025

Kuvailulehti
7.5.2025

JYSE 2025 TAVARAT
Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:19		**Teema**	Hallintopolitiikka
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Valtiovarainministeriö		
Kieli	suomi	**Sivumäärä**	30

Tiivistelmä

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE) ovat valtiovarainministeriön ylläpitämät sopimusehdot. Ehdoissa on huomioitu hankintalain sopimuksille asettamat vaatimukset siinä määrin kuin se yleisissä ehdoissa on mahdollista. Yleiset sopimusehdot on tarkoitettu käytettäväksi hankintayksiköiden ja toimittajien välisissä hankintasopimuksissa vakiosopimusehtoina. Yleisillä sopimusehdoilla voidaan täydentää varsinaisen hankintasopimuksen ehtoja.

Sopimusehdot on laadittu erikseen tavaroille ja palveluille:

- JYSE 2025 TAVARAT
- JYSE 2025 PALVELUT

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot ovat laajasti käytössä. Sopimusehtojen laajan käytön on katsottu osaltaan johtaneen siihen, että julkisissa hankinnoissa palvelujen ja tavaroiden tarjoajilla on yleisesti tiedossa ne ehdot, joita julkisten hankintojen osalta sopimuksissa noudatetaan.

Asiasanat	hallintopolitiikka, hankinta, hankintamenettely, sopimusehdot, julkiset hankinnat		
ISBN PDF	978-952-367-823-1	**ISSN PDF**	1797-9714
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-823-1		

Presentationsblad

7.5.2025

JYSE 2025 VAROR
Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av varor

Finansministeriets publikationer 2025:19		**Tema**	Förvaltnings-politiken
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Finansministeriet		
Språk	finnish	**Sidantal**	30

Referat

Finansministeriet svarar för de allmänna avtalsvillkoren för offentlig upphandling (JYSE). I villkoren beaktas de krav som upphandlingslagen ställer på kontrakt i den mån det är möjligt i fråga om allmänna villkor. De allmänna avtalsvillkoren är avsedda att användas som standardavtalsvillkor i upphandlingskontrakt mellan upphandlande enheter och leverantörer.

De allmänna avtalsvillkoren kan komplettera villkoren i det egentliga upphandlingskontraktet. Det finns separata avtalsvillkor för varor och tjänster:

- JYSE 2025 VAROR
- JYSE 2025TJÄNSTER

De allmänna avtalsvillkoren för offentlig upphandling används i stor utsträckning. Detta anses ha bidragit till att de som tillhandahåller tjänster och varor allmänt känner till de villkor som iakttas i avtalen vid offentlig upphandling.

Nyckelord	förvaltningspolitiken, upphandling, upphandlingsförfarande, avtalsvillkor, offentlig upphandling		
ISBN PDF	978-952-367-823-1	**ISSN PDF**	1797-9714
URN-adress	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-823-1		

Description sheet
7 May 2025

JYSE 2025 SUPPLIES
General Terms of Public Procurement in Supply Contracts

Publications of the Ministry of Finance 2025:19		**Subject**	Governance Policy
Publisher	Ministry of Finance		
Group author	Ministry of Finance		
Language	Finska	**Pages**	30

Abstract

The General Terms of Public Procurement (JYSE) are contract terms maintained by the Ministry of Finance. The terms take into account the contractual requirements laid down in the public procurement legislation to the extent possible in general terms. The general terms are intended to be used as standard contract terms in procurement contracts between contracting entities and suppliers and service providers. The general terms can be used to supplement the terms of the procurement contract itself.

Separate terms have been drafted for supplies and services:

- JYSE 2025 SUPPLIES
- JYSE 2025 SERVICES

The general terms of public procurement are used extensively, which has contributed to suppliers being aware of the terms and conditions that are applied in public procurement.

Keywords	governance policy, procurement, procurement procedure, contract terms, public procurement		
ISBN PDF	978-952-367-823-1	**ISSN PDF**	1797-9714
URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-823-1		

Sisältö

Saatteeksi 7

1 JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen soveltamisessa erityisesti huomioitavia asioita 9

2 Julkisten tavarahankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2025 TAVARAT) 13

1 Määritelmät 13
2 Yhteyshenkilöt 14
3 Alihankinta 15
4 Tavaran ominaisuudet 15
5 Toimittajan muut velvollisuudet ja vastuut 16
6 Hinta ja hinnan muuttaminen 17
7 Maksuehdot 19
8 Vakuudet 19
9 Tavaran luovutus ja vaaranvastuun siirtyminen 20
10 Luovutusta edeltävät tarkastukset, valvonta ja vastaanottotarkastukset 20
11 Viivästyminen 21
12 Takuu 22
13 Virhe, hinnanalennus ja sopimuksen purkaminen 23
14 Ylivoimainen este 24
15 Vahingonkorvaus 25
16 Hankintasopimuksen päättäminen erityistilanteissa 26
17 Immateriaalioikeudet 27
18 Salassapito 28
19 Kielletyt kilpailunrajoitukset 28
20 Hankintasopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio 29
21 Avustamisvelvollisuus hankintasopimuksen päättyessä 29
22 Erimielisyydet ja sovellettava laki 29
23 Hankintasopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys 30

SAATTEEKSI

Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti 22.12.1993 valtion hankinnoista annetun asetuksen (1416/93) perusteella julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 1994). Sopimusehtoja on nimensä mukaisesti käytetty paitsi valtion myös kuntien viranomaisten ja muiden julkisten hankintayksiköiden hankinnoissa. Ehtojen vahvistamisen perustana ollut valtion hankinnoista annettu asetus (1416/93) kumottiin vuoden 2007 hankintalain (348/2007) tultua voimaan 1.6.2007.

Osana hankintatoimen yleistä ohjausta ja siihen liittyvää kehittämistä valtiovarainministeriö asetti 18.11.2008 julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen uudistamistyöryhmän, jonka tehtävänä oli päivittää ja uudistaa vuonna 1994 käyttöön otetut julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot. Työryhmä päätyi ratkaisuun, jonka mukaan palvelu- ja tavarahankinnoille laadittiin erilliset sopimusehdot: JYSE 2009 TAVARAT ja JYSE 2009 PALVELUT.

JYSE 2009 -ehtojen oltua voimassa muutaman vuoden valtiovarainministeriö asetti loppuvuodesta 2013 työryhmän selvittämään ehtojen päivitys- ja muutostarpeita. Työryhmä sai työnsä valmiiksi 30.6.2014, jonka jälkeen julkaistiin JYSE 2014 -ehdot.

JYSE 2014 -ehtoja on tämän jälkeen päivitetty elokuussa 2016, jolloin päivityksessä huomioitiin hankintadirektiivien edellyttämät muutokset ennen uusien kansallisten hankintalakien voimaantuloa. Uusien kansallisten hankintalakien (1397/2016 ja 1398/2016) tultua voimaan vuoden 2017 alussa on JYSE 2014 -ehtoja päivitetty huhtikuussa 2017 siten, että hankintalainsäädännön uudistus on huomioitu.

JYSE 2014 -ehtoja on päivitetty huhtikuussa 2022 siten, että Suomen viranomaisen, Euroopan unionin tai Yhdistyneiden kansakuntien kohdistamien pakotteiden vaikutukset huomioitiin erityistilanteesta johtuvana sopimuksen irtisanomisperusteena.

Valtiovarainministeriö toteutti keväällä 2023 kartoituksen JYSE 2014 -ehtojen muutostarpeista ja totesi saadun palautteen perusteella ehtojen ajantasaistamisen tarpeelliseksi.

JYSE 2025 -ehdoissa vahingonkorvauksen enimmäismääräksi muutettiin hankintasopimuksen laskennallinen arvo aiemmin JYSE-ehdoissa olleen viisinkertaisen laskennallisen arvon sijaan. Ehtoihin tehtiin samalla useita pieniä muutoksia, joissa huomioitiin voimassa olevan lainsäädännön mukaista terminologiaa sekä lisättiin kiellettyjä kilpailunrajoituksia koskeva luku. Lisäksi hinnanmuutosehdossa huomioitiin mahdollisuus hyödyntää indeksejä.

Näitä ehtoja voidaan edelleen vapaasti käyttää ja muokata kulloisenkin tarpeen mukaisesti ja niistä voidaan poiketa kulloisenkin tarpeen mukaisesti.

1 JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen soveltamisessa erityisesti huomioitavia asioita

Arvonlisävero

Tarjouksissa hinta yleensä ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen mukaan hinta ei sisällä arvonlisäveroa. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta arvonlisäveron maksuvelvollisuuteen. Toimittajalla on oikeus laskuttaa tavaraan liittyvä arvonlisävero tilaajalta.

Avustamisvelvollisuus hankintasopimuksen päättyessä

JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen luvussa 21 on ehtoja toimittajan avustamisvelvollisuudesta hankintasopimuksen päättyessä. Jos hankintasopimuksessa on kyse sellaisesta tavarahankinnasta, jossa tavaroiden toimitusten jatkumisella keskeytyksettä on tilaajalle oleellinen merkitys, tilaajan tulee harkita, olisiko syytä asettaa toimittajalle velvollisuus tavaroiden toimittamisen jatkamiseen avustamisvelvollisuuden perusteella JYSE 2025 PALVELUT -ehtojen lukua 25 vastaavasti.

Ennakkomaksu

Mahdollisen ennakon maksamisesta on sovittava erikseen. JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa on määräyksiä vakuuden asettamisesta maksettavalle ennakolle.

Indeksiehtojen käyttö

Jos hinnanmuutosehdossa halutaan hyödyntää indeksiä, tulee käytettävä indeksi mainita hankintasopimuksessa. Hankintasopimuksen hinnanmuutoksiin sovellettavan indeksin valinnassa on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että indeksi kuvaisi mahdollisimman hyvin hankintasopimuksen kohteena olevien tavaroiden yleistä kustannuskehitystä. Indeksiin perustuva hinnanmuutosehto on JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen kohdassa 6.7.

Kansainvälinen kauppa

JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen mukaan hankintasopimuksia koskevat sopimusriidat ratkaistaan Suomessa yleisissä alioikeuksissa. JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa on nimenomaisesti todettu, ettei Suomen lain lainvalintasäännöksiä sovelleta näiden JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimuksiin. JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimuksiin ei sovelleta YK:n kansainvälistä kauppalakia (CISG). Näitä ehtoja ja niiden käyttämistä on arvioitava kansainvälisessä kaupassa tapauskohtaisesti.

Kauppalaki

Irtaimen omaisuuden kauppaa säännellään kauppalaissa (355/1987). Niiltä osin kuin JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa ei ole erikseen toisin sovittu noudatetaan kauppalain säädöksiä.

Optiot

Optiolla näissä JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa tarkoitetaan hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä tehtyä osto-optiota lisätavaroista tai sopimuskauden jatkamista koskevaa optiota. Jättäessään tarjouksen tarjouskilpailuun tarjoaja sitoutuu tarjouspyynnössä ilmoitettuihin ehtoihin, kuten mahdolliseen optioon. Option käyttö on ainoastaan tilaajan harkinnassa. Jos tilaaja päättää tilata toimittajalta hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä mainittuja lisätavaroita tai päättää jatkaa sopimuskautta tarjouskilpailuasiakirjoissa mainitulla optiokaudella, on toimittaja velvollinen toimittamaan kyseessä olevan tavaran. Hankintasopimuksessa on hyvä sopia siitä, milloin tilaajan tulee viimeistään ilmoittaa toimittajalle optiokauden käyttämisestä tai optiona olevien lisätavaroiden hankkimisesta.

Maksuehdot

JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen mukaan maksuaika on 21 päivää hyväksyttävän laskun saapumisesta. Maataloustuotteita ja elintarvikkeita koskevissa hankintasopimuksissa tilaajan tulee huomioida elintarvikemarkkinalain asettamat vaatimukset maksuajoille. Elintarvikemarkkinalain mukaan maksuaika voi olla lähtökohtaisesti enintään 14 päivää. Tilaaja voi asettaa myös pidemmän, enintään kuitenkin 30 päivän maksuajan, jos kyse on muista kuin pilaantuvista tuotteista.

Takuu

JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen mukaan takuu on 24 kuukautta, ellei muuta ole sovittu. Takuuajasta voidaan kuitenkin sopia toisin ja monessa tapauksessa on perusteltua sopia lyhyemmästä tai pidemmästä takuuajasta.

Toimitukset häiriö- tai poikkeustilanteissa ja varautuminen

JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa ei ole erikseen määrätty toimituksista poikkeuksellisissa olosuhteissa tai varautumiseen liittyvistä vaatimuksista. Julkishallinnon toimijoiden tulee varmistaa myös ulkoistettujen toimintojen mahdollisimman hyvä hoitaminen kaikissa olosuhteissa (Valmiuslaki 12 §, 1552/2011). Kriittiset toiminnot tulee tunnistaa ja tarjouspyyntöön tulee tarvittaessa sisällyttää varautumista koskevia vaatimuksia toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Vahingonkorvaus

JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen mukaan korvattaviksi tulevat lähtökohtaisesti ainoastaan välittömät vahingot ja korvausvastuun enimmäismäärä on hankintasopimuksen laskennallinen arvo. JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen välittömillä ja välillisillä vahingoilla tarkoitetaan kauppalain (355/1987) 67 §:n mukaista luokittelua välittömiin ja välillisiin vahinkoihin. Ehtojen mukaan edellä mainittuja vastuunrajoituksia ei sovelleta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvoitetta tai loukannut immateriaalioikeuksia.

Joissain hankintasopimuksissa saattaa olla tarkoituksenmukaista poiketa JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa määritellystä korvausvastuun enimmäismäärästä. Korvausvastuun enimmäismäärä voi olla syytä asettaa JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa määriteltyä korkeammaksi esimerkiksi sellaisessa sopimuksessa, jossa sopimukseen liittyvät riskit ovat merkittävästi suurempia kuin sopimuksen arvo. Jos vahingonkorvausta ei haluta korvauksen enimmäismäärän osalta sopimuksella rajata, tulee tilaajan ilmoittaa ehdoista 15.4 ja 15.5 poikkeamisesta.

JYSE 2025 TAVARAT -ehtojen kohdan 15.5 mukaan puitejärjestelyssä hankintasopimuksen laskennallisessa arvossa huomioidaan kaikki tilaajan toimittajalta puitejärjestelyn perusteella tehdyt ja tehtäväksi tulevat hankinnat. Sellaisissa puitejärjestelyissä, joissa tehdään yksittäisiä euromääräisesti suuria hankintoja esimerkiksi erikseen kilpailuttamalla puitejärjestelyyn valitut toimittajat, saattaa olla tarkoituksenmukaista poiketa kohdan 15.5 mukaisesta puitejärjestelyä koskevasta

hankintasopimuksen laskennallisen arvon laskentasäännöstä. Vahingonkorvauksen enimmäismääräksi voidaan tällöin kirjata hankintasopimukseen esimerkiksi puite-järjestelyn perusteella tehdyn hankintasopimuksen arvo.

Virheilmoitus ja reklamaatioaika

JYSE 2025 TAVARAT -ehdoissa todetaan, että virheestä on ilmoitettava toimittajalle kohtuullisessa ajassa virheen havaitsemisesta määrittelemättä tarkempia aikamääreitä reklamaation tekemiseen. Hankintayksiköt ostavat JYSE 2025 TAVARAT -ehtoihin perustuvien sopimusten kautta hyvin erityyppisiä tavaroita, minkä vuoksi kohtuulliset reklamaatioajat poikkeavat toisistaan merkittävästi. Jos sopijapuolet katsovat tarpeelliseksi sopia tarkemmista reklamaatioajoista, tulee tästä sopia erikseen.

Tämä soveltamisessa erityisesti huomioitavia asioita käsittelevä luku ei ole osa hankintasopimusta.

2 Julkisten tavarahankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2025 TAVARAT)

1 Määritelmät

1.1 Alihankkija

Sellainen kolmas taho, joka osallistuu hankintasopimuksessa tarkoitettujen sopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

1.2 Asiakirja

Asiakirjoihin kuuluvat muun muassa käyttöohjeet, käsikirjat, ohjeet ja muut tavaran käyttämiseen tarvittavat asiakirjat.

1.3 Hankintasopimus

Tilaajan ja toimittajan välinen sopimus tavaran toimittamisesta sopimusehtojen mukaisesti. Hankintasopimuksella tarkoitetaan luvussa 23 tarkoitettuja hankintasopimusasiakirjoja.

1.4 Luovutus

Se hetki, kun tavara on toimituslausekkeen mukaisesti luovutettu tilaajalle.

1.5 Muutos

Toimituksen alkuperäiseen laajuuteen tai sisältöön sovittu muutos- tai lisätyö.

1.6 Pakote

Euroopan unionin asettama rajoittava toimenpide (pakote) tai Yhdistyneiden kansakuntien asettama pakote.

1.7 Sopimussakko

Sopijapuolten erikseen sopima sakko, jonka toimittaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopijapuolten erikseen määrittelemissä sopimusrikkomustilanteissa. Tilaajalla on oikeus sopimussakkoon osoittamatta, että toimittajan sopimusrikkomuksesta on aiheutunut tilaajalle vahinkoa.

1.8 Tavara

Hankintasopimuksen kohteena olevat tavarat sekä niihin liittyvät palvelut ja asiakirjat sekä mahdolliset immateriaalioikeudet sovitussa laajuudessa.

1.9 Tilaaja

Hankintayksikkö, joka hankkii tavaran hankintasopimuksen perusteella.

1.10 Toimittaja

Yritys tai muu toimija, joka on sitoutunut toimittamaan tavaran tilaajalle.

1.11 Vaaranvastuu

Vastuu toisesta sopijapuolesta riippumattomasta tavaran tuhoutumisesta, katoamisesta, huonontumisesta tai vähenemisestä.

1.12 Viivästyssakko

Sakko, jonka toimittaja on viivästyessään velvollinen maksamaan tilaajalle.

1.13 Virhe

Jos tavara ei vastaa luvussa 4 esitettyjä vaatimuksia, siinä on virhe.

2 Yhteyshenkilöt

2.1 kumpikin sopijapuoli nimeää yhteyshenkilön, jonka tehtävänä on seurata ja valvoa hankintasopimuksen toteutumista ja tiedottaa hankintasopimuksen toteutumiseen liittyvistä asioista. Ellei toisin ole sovittu, yhteyshenkilöllä ei ole oikeutta muuttaa hankintasopimusta. Sopijapuolen on viivytyksettä ilmoitettava kirjallisesti yhteyshenkilön vaihtumisesta toisen sopijapuolen yhteyshenkilölle.

3 Alihankinta

3.1 Toimittajalla on oikeus käyttää alihankkijoita hankintasopimuksen mukaisissa tehtävissään. Toimittaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan sekä vastaa siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan hankintasopimuksen mukaisia velvoitteita.

3.2 Toimittajan on ilmoitettava tilaajalle kaikki sen hankintasopimuksen mukaisissa tehtävissä käyttämät alihankkijat ja alihankkijoiden muutokset.

3.3 Toimittajalla ei ole oikeutta vaihtaa hankintasopimuksessa nimettyä alihankkijaa tai olennaisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseen osallistuvaa alihankkijaa ilman tilaajan hyväksyntää.

3.4 Jos hankintasopimuksessa nimetty alihankkija tai olennaisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseen osallistuva alihankkija ei kuitenkaan voi toimittajasta riippumattomista ja pakottavista syistä osallistua hankintasopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseen, toimittajalla on oikeus vaihtaa alihankkija sellaiseen resursseiltaan ja laadultaan vastaavaan alihankkijaan, jonka tilaaja hyväksyy. Tilaaja voi olla hyväksymättä toimittajan esittämän korvaavan alihankkijan vain perustellusta syystä. Jos toimittaja ei pysty kohtuullisessa ajassa esittämään korvaavaa alihankkijaa, jonka tilaaja hyväksyy, tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

3.5 Toimittajalla on tilaajan vaatimuksesta velvollisuus vaihtaa alihankkija, jos siihen kohdistuu julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3–11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste, pakote tai Suomen viranomaisen tekemä varojen jäädyttämispäätös , vaikka peruste olisi syntynyt, pakote asetettu tai varojen jäädyttämispäätös tehty vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen. Jos alihankkijan vaihtaminen ei ole mahdollista, on tilaajalla oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi.

4 Tavaran ominaisuudet

4.1 Tavaran on lajiltaan, määrältään, laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan vastattava sitä, mitä on sovittu. Tavaran on myös vastattava siitä tilaajalle annettuja tietoja.

4.2 Jos muusta ei ole sovittu, tavaran tulee soveltua tarkoitukseen, johon sellaisia tavaroita yleensä käytetään tai soveltua siihen erityiseen tarkoitukseen, johon tavaraa oli tarkoitus käyttää, jos toimittajan on täytynyt olla selvillä tästä tarkoituksesta. Tavaran tulee laadultaan vähintään vastata siitä etukäteen tilaajalle mahdollisesti toimitettuja näytteitä ja mallikappaleita.

4.3 Tavaran tulee täyttää Euroopan unionin suoraan velvoittavien säädösten, Suomen lakien ja asetusten sekä viranomaisten antamat määräykset muun muassa rakenteen, varusteiden, työ- ja paloturvallisuuden sekä sähköturvallisuuden osalta.

4.4 Tavaran mukana on toimitettava kaikki sellaiset todistukset, luvat ja muut toimittajan hankittavaksi kuuluvat asiakirjat, jotka ovat tarpeen tavaran käyttöä varten.

4.5 Toimittajan on toimitettava tilaajalle tavaran asennus-, korjaus-, huolto- ja käyttötoiminnassa tarvittavat hankintaan kuuluvat piirustukset ja ohjeet sekä muut tiedot ja asiakirjat. näiden tietojen ja asiakirjojen on oltava suomenkielisiä, ellei tilaaja ole hyväksynyt niiden toimitusta muulla kielellä.

4.6 Toimittaja takaa tavaroille huollon ja varaosien saannin kulloinkin vallitsevissa olosuhteissa kohtuullisin hinnoin ja ehdoin. Ellei toisin ole sovittu, huoltoa ja varaosia on oltava saatavilla tavaran yleistä käyttöikää vastaavan ajan.

4.7 Toimittaja voi tilaajan siihen suostuessa korvata hankintasopimuksen mukaisen tavaran toisella tavaralla. Korvaavan tavaran on lajiltaan, määrältään, laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan vähintään vastattava sitä, mitä hankintasopimuksessa on alkuperäisen tavaran osalta sovittu. Toimittajan on toimitettava korvaava tavara enintään alkuperäistä tavaraa vastaavalla hinnalla.

5 Toimittajan muut velvollisuudet ja vastuut

5.1 Toimittaja sitoutuu ilmoittamaan tilaajalle ilman aiheetonta viivytystä, jos

i. toimittajaan, sen alihankkijaan tai tavaraan kohdistuu pakote;
ii. toimittajaa tai sen alihankkijaa koskee Suomen viranomaisen tekemä varojen jäädyttämispäätös; tai jos
iii. hankintasopimukseen liittyvät suoritukset ovat päätyneet tai voivat päätyä välillisesti tai välittömästi pakotteiden kohteena olevalle taholle.

5.2 Toimittaja sitoutuu ilmoittamaan tilaajalle viipymättä sellaisista toimittajan omistussuhteissa tapahtuneista muutoksista, joilla on merkittävä vaikutus toimittajan määräysvaltaan.

6 Hinta ja hinnan muuttaminen

6.1 Hinta on kiinteä 12 kuukautta sopimuskauden alusta lähtien, ellei toisin ole sovittu. Hinta ei sisällä arvonlisäveroa.

6.2 Toimittaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.

6.3 Hinta sisältää kaikki tavaran ja siihen mahdollisesti sisältyvän palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Niitä ovat muun muassa matka- ja majoituskustannukset, päivärahat, ylityökorvaukset sekä tarjousajan päättyessä voimassa olevat toimittajan suoritettavaksi tulevat välilliset verot ja maksut lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Toimittaja ei myöskään ole oikeutettu veloittamaan korvausta matka-ajasta.

6.4 Ellei toisin ole sovittu, toimittajalla ei ole oikeutta periä pientoimitus- tai laskutuslisiä.

6.5 Ennakkomaksu on hankintahinnan kiinteä osa.

6.6 Toimittajalla on oikeus huomioida tarjouksen jättämisen jälkeen tapahtuneista viranomaisten määräämistä uusista julkisista maksuista tai olemassa olevien maksujen korotuksista aiheutuneet suoraan tilaajalle toimitettaviin tavaroihin vaikuttavat välittömät kustannukset hinnassaan edellyttäen, että ne eivät ole olleet tarjousta tehdessä tiedossa ja toimittaja pystyy osoittamaan perusteet hinnanmuutokselle. Tällöin tavaran hinta muuttuu edellä mainittujen muutosten voimaantuloajankohdasta lukien. Toimittajalla on edellä mainittu oikeus myös silloin, kun hinta on kiinteä. Toimittajalla on tilaajan vaatimuksesta velvollisuus huomioida hinnassa myös vastaavien maksujen poistumisesta tai alenemisesta aiheutuneet muutokset.

6.7 Jos hankintasopimuksessa on sovittu, että hinnanmuutokset tehdään indeksin perusteella, toimittajalla on oikeus sopimuskauden aikana muuttaa tavaran hintaa indeksin muutosta vastaavasti. Sovellettava indeksi on ilmoitettu hankintasopimuksessa. Peruslukuna käytetään ensimmäistä hankintasopimuksen voimaantulon jälkeen julkaistua indeksilukua. Muutosta tarkastellaan hinnanmuutoksen ehdotushetkellä viimeisimmän julkaistun indeksiluvun perusteella. Jos hankintasopimuksessa mainitun indeksin julkaiseminen on päättynyt, indeksinä käytetään hankintasopimuksessa mainittua indeksiä vastaavaa voimassa olevaa indeksiä.

Toimittajan on toimitettava tilaajalle selvitys sovitun indeksin kehityksestä kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Hinnanmuutos voi tulla voimaan aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua sopimuskauden alusta tai edellisestä toimittajan aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta.

Tilaajalla on vastaavasti oikeus edellyttää, että hintaa muutetaan indeksin muutosta vastaavasti. Tällöin tilaajan on toimitettava toimittajalle selvitys sovitun indeksin kehityksestä kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Hinnanmuutos voi tulla voimaan aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua sopimuskauden alusta tai edellisestä tilaajan aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta.

6.8 Jos hankintasopimuksessa ei ole sovittu indeksin käytöstä tai kiinteästä hinnasta koko sopimuskaudelle, toimittajalla on oikeus sopimuskauden aikana muuttaa tavaran hintaa seuraavien edellytysten täyttyessä:

- Hinnanmuutos perustuu yleiseen kustannuskehitykseen;
- Hinnanmuutoksen peruste on syntynyt hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen;
- Hinnanmuutoksen peruste vaikuttaa hankintasopimuksen mukaisen tavaran valmistamisen tai toimittamisen kustannuksiin; ja
- Hinnanmuutoksen peruste ei johdu toimittajan omasta toiminnasta.

Toimittajan on toimitettava tilaajalle hinnanmuutosehdotus kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Toimittajan on esitettävä tilaajalle asianmukainen ja perusteltu selvitys tavaran yleisestä kustannuskehityksestä ja hinnanmuutoksen perusteesta. Hinnanmuutos voi tulla voimaan aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua sopimuskauden alusta tai edellisestä toimittajan aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta.

Tilaajalla on vastaava oikeus sopimuskauden aikana ehdottaa hinnanmuutosta tässä kohdassa mainittujen edellytysten täyttyessä. Tilaajan on toimitettava hinnanmuutosehdotus kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Tilaajan on pyydettäessä esitettävä asianmukainen ja perusteltu selvitys kustannusten kehityksestä ja hinnanmuutoksen syistä. Hinnanmuutos voi tulla voimaan aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua sopimuskauden alusta tai edellisestä tilaajan aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta.

6.9 Jos kohdassa 6.7 tarkoitetusta vastaavasta indeksistä tai kohdan 6.8 mukaisesta hinnanmuutoksesta ei päästä yksimielisyyteen, sopijapuolilla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti ennen uusien hintojen voimaantuloa. Irtisanomisaikana noudatetaan hintoja, jotka olivat voimassa ennen hinnanmuutos-ehdotuksen tekemistä.

7 Maksuehdot

7.1 Toimittaja laskuttaa tilaajaa Eurooppa-normin mukaisella verkkolaskulla. Eurooppa-normin mukaisella verkkolaskulla tarkoitetaan hankintayksiköiden ja elinkeinonharjoittajien sähköisestä laskutuksesta annetussa laissa tarkoitettua sähköistä laskua.

7.2 Verkkolasku erääntyy maksettavaksi 21 päivän kuluttua hyväksyttävän laskun saapumisesta.

7.3 Ellei toisin ole sovittu, toimittaja on oikeutettu laskuttamaan sovitut maksut, kun tavara on toimitettu. Toistuvaismaksut laskutetaan sovituin laskutuskausin jälki-käteen. Laskussa on oltava erittely laskutuksen perusteista.

7.4 Jos tilaaja ei maksa laskua viimeistään eräpäivänä, toimittajalla on oikeus periä viivästyskorkoa voimassa olevan korkolain mukaisesti sekä kohtuulliset perintäkulut.

7.5 Toimittajalla on oikeus keskeyttää hankintasopimuksen velvoitteiden täyttäminen, jos selvä ja riidaton maksu viivästyy yli 30 päivää ja viivästynyt suoritus on olennainen. Toimittajan on kirjallisesti ilmoitettava keskeytyksestä tilaajalle vähintään 15 päivää ennen keskeytystä. Ilmoitus voidaan tehdä heti laiminlyönnin tapahduttua.

7.6 Tilaajalla on oikeus pidättää maksamattomasta hinnasta muun muassa virheellisen tavaran korjaustyöstä tai viivästyneen tavaran johdosta uuden vastaavan tavaran hankinnasta aiheutuvat kustannukset sekä hankintasopimuksen mukainen viivästyssakko tai muu mahdollinen sopimussakko ja takuuajan vakuus sekä ennakolle viivästys- tai purkutilanteessa kertyneet korot.

8 Vakuudet

8.1 Jos tilaajan on hankintasopimuksen mukaan maksettava ennakkoa, toimittajan on jätettävä ennen ennakon suorittamista tilaajalle tämän hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään 15 prosenttia suurempi kuin suoritettava ennakko. Vakuuden

on oltava voimassa vähintään kuukausi sen jälkeen, kun hankintasopimuksen mukainen toimitusaika on päättynyt. Toimittajan on toimituksen viivästyessä jatkettava vakuuden voimassaoloaikaa vähintään viivästystä vastaavasti.

8.2 Jos takuuajan vakuudesta on sovittu, toimittajan on jätettävä ennen takuuajan alkamista tilaajan hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään 15 prosenttia arvonlisäverottomasta hankintahinnasta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään takuuajan ja kuukauden takuuajan päättymisajankohdan jälkeen.

8.3 Ennakkomaksun ja takuuajan vakuudeksi hyväksytään ensi sijassa tilaajan nimiin tehty pankkitalletus tai vakavaraisen raha- tai vakuutuslaitoksen omavelkainen takaus tai muu tilaajan hyväksymä vakuus.

8.4 Toimittaja vastaa kaikista vakuuden hankkimisesta aiheutuvista kustannuksista.

9 Tavaran luovutus ja vaaranvastuun siirtyminen

9.1 Toimittaja luovuttaa tavaran tilaajalle hankintasopimuksen mukaisena ajankohtana. Ilman tilaajan suostumusta tavaraa tai sen osaa ei saa luovuttaa ennen sovittua ajankohtaa.

9.2 Ellei toisin ole sovittu, toimituslauseke on TOP ”toimitettuna perille tilaajan nimeämään paikkaan” (TOP tilaajan nimeämä paikka, Finnterms 2001).

9.3 Vaaranvastuu siirtyy tilaajalle silloin, kun tavara on toimituslausekkeen mukaisesti luovutettu tilaajalle. Tavaran omistusoikeus siirtyy tilaajalle samanaikaisesti vaaranvastuun kanssa, ellei hankintasopimuksessa ole toisin sovittu.

9.4 Jos tavaraa ei luovuteta oikeaan aikaan ja tämä johtuu tilaajasta tai tilaajan puolella olevasta seikasta, vaaranvastuu siirtyy tilaajalle, kun toimittaja on tehnyt sen, mitä luovuttaminen häneltä edellyttää ja asiasta on kirjallisesti ilmoitettu tilaajalle. Toimittaja ei saa ilman tilaajan suostumusta vakuuttaa tilaajan kustannuksella tavaraa, jonka vaaranvastuu hankintasopimuksen mukaan kuuluu tilaajalle.

9.5 Toimittajalla on vaaranvastuu tilaajan tavaroista, osista ja tarvikkeista, jotka tilaaja on luovuttanut hänen haltuunsa säilytystä, korjausta tai jatkojalostusta varten.

10 Luovutusta edeltävät tarkastukset, valvonta ja vastaanottotarkastukset

10.1 Tilaajalla on oikeus tarkastaa tavara ennen sen luovutusta.

10.2 Tilaajan ennen tavaran luovuttamista suorittamat tarkastukset ja valvonta eivät vähennä toimittajan velvollisuuksia ja vastuuta.

10.3 Kun tavara on luovutettu, tilaaja suorittaa vastaanottotarkastuksen niin pian kuin olosuhteet sen sallivat. Tavara katsotaan hyväksytyksi, ellei tilaaja reklamoi siinä olevasta virheestä kohtuullisessa ajassa.

10.4 Toimittajalla ja tilaajalla on molemmilla yleinen myötävaikutusvelvollisuus tarkastusten ja vastaanottotarkastuksen edesauttamiseksi. Kumpikin sopijapuoli vastaa tarkastuksista ja vastaanottotarkastuksesta aiheutuvista kuluistaan.

10.5 Toimittajan on kustannuksellaan ilman kohtuutonta viivästystä poistettava tarkastuksissa ja vastaanottotarkastuksessa havaitut virheet. Tilaaja ei ole velvollinen hyvittämään toimittajalle niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat tavanomaisessa tarkastuksessa käyttökelvottomiksi tulleista tai arvoltaan alentuneista tavaroista.

10.6 Jos tavarassa on virhe, vastaa toimittaja kaikista tarkastuksen, käsittelyn ja kuljetuksen uusimisesta tilaajalle aiheutuvista kustannuksista.

11 Viivästyminen

11.1 Jos sopijapuoli havaitsee viivästyvänsä toimituksessaan tai velvoitteessaan tai pitää viivästystä todennäköisenä, viivästyvän sopijapuolen on viivytyksettä kirjallisesti ilmoitettava toiselle sopijapuolelle viivästyksestä ja sen vaikutuksesta hankintasopimuksen täyttämiseen. Toimittajan viivästyessä on sen ilmoitettava uusi toimitusaika tilaajalle niin pian kuin mahdollista.

11.2 Toimituksen viivästymiseen rinnastetaan asentamisen ja käyttöönoton viivästyminen sekä käytössä tarvittavien ja hankintasopimuksen edellyttämien muiden tietojen ja asiakirjojen viivästyminen.

11.3 Jos toimitus viivästyy toimittajasta johtuvasta syystä, tilaajalla on oikeus viivästyssakkoon. Tilaajalla on oikeus viivästyssakkoon osoittamatta, että toimittajan viivästyksestä olisi aiheutunut tilaajalle vahinkoa. Ellei toisin ole sovittu, viivästyssakko on suuruudeltaan yksi (1) prosentti viivästyneen toimituksen arvonlisäverottomasta arvosta jokaiselta alkavalta seitsemän (7) vuorokauden pituiselta ajanjaksolta, jolla toimittaja ylittää sovitun määräpäivän. Viivästyssakkoa peritään enintään kymmeneltä (10) viikolta. Viivästyssakon lisäksi tilaajalla on oikeus vahingonkorvaukseen toimittajan viivästyksestä aiheutuneesta vahingosta luvun 15 mukaisesti.

11.4 Jos tilaaja on maksanut ennakkoa ja toimitus viivästyy toimittajasta johtuvasta syystä, toimittaja on velvollinen maksamaan viivästysajalta vuotuista korkoa voimassa olevan korkolain mukaisesti ennakon siltä osalta, joka vastaa viivästynyttä tavaraa.

11.5 Tilaajalla on viivästyksen perusteella oikeus pidättyä maksamasta tavaran hintaa. Tilaaja ei kuitenkaan saa pidättää rahamäärää, joka ilmeisesti ylittää ne vaatimukset, joihin hänellä on viivästyksen perusteella oikeus.

11.6 Jos toimittaja viivästyy suorituksessaan ja viivästyksellä on olennainen merkitys tilaajalle tavaran laatu huomioiden, tilaajalla on oikeus toimittajan kustannuksella hankkia korvaava vastaavan tasoinen tavara kolmannelta (kateosto-oikeus). Tilaajan on pyrittävä ilmoittamaan toimittajalle oikeutensa käyttämisestä ennen korvaavan tavaran hankkimista.

11.7 Hankintasopimus voidaan purkaa olennaisen viivästyksen perusteella kohdan 13.7 mukaisesti.

11.8 Tilaajalla on oikeus pidättää viivästyneen tavaran johdosta kohdissa 11.3, 11.4 ja 11.6 tarkoitetut korot ja kustannukset kohdan 7.6 mukaisesti.

12 Takuu

12.1 Takuuaika on 24 kuukautta, ellei muuta ole sovittu. Takuuaika alkaa siitä päivästä, jolloin tavara on luovutettu tilaajalle. Jos tilaaja toteaa vastaanotto-tarkastuksessa, että tavarassa on virhe, takuu alkaa kuitenkin vasta siitä päivästä, kun toimittaja on korjannut virheen.

12.2 Takuu kattaa kaikki takuuaikana ilmenevät virheet. Takuu ei kuitenkaan kata virheitä, jotka johtuvat käyttöohjeiden vastaisesta tai muusta virheellisestä tavaran käytöstä.

12.3 Toimittaja on velvollinen viipymättä tiedon saatuaan kustannuksellaan poistamaan kaikki takuuaikana ilmenevät virheet tai toimittamaan uuden tavaran virheellisen tilalle. Takuukorjaukseen sisältyy myös korjausta vastaavien muutosten tekeminen tavaraan liittyviin asiakirjoihin.

12.4 Ellei toisin ole sovittu, tavaran takuuaika pitenee sillä ajalla, jona tavaraa ei ole virheen vuoksi voitu käyttää. Takuuajan pituus on kuitenkin enintään kaksin-kertainen alkuperäiseen takuuaikaan verrattuna.

12.5 Jos takuuaikana tavarassa ilmenee virhe ja on perusteltua syytä olettaa, että sama virhe tulee esiintymään muissakin tavaroissa (tyyppivirhe), toimittaja on velvollinen korjaamaan tämän virheen kaikista jo toimitetuista ja toimitettaviksi tulevista tavaroista.

12.6 Tilaajan on toimitettava tavara takuukorjausta varten toimittajan osoittamaan paikkaan Suomessa. Toimittaja vastaa takuukorjaukseen liittyvistä kustannuksista sekä tavaran takuukorjaukseen toimittamisesta ja palauttamisesta aiheutuvista kuluista.

12.7 Jos toimittaja ei täytä takuuvelvoitteitaan kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja on ilmoittanut virheestä, tilaajalla on oikeus teettää tarpeelliset korjaukset kolmannella ja vaatia tästä aiheutuneita kustannuksia toimittajalta vahingon-korvauksena luvun 15 mukaisesti. Tilaajan on ilmoitettava toimittajalle etukäteen korjauksen teettämisestä kolmannella. Tilaajalla on oikeus korjauksen sijasta vaatia hinnanalennusta.

12.8 Toimittaja on takuuajan jälkeenkin velvollinen viipymättä tiedon saatuaan kustannuksellaan poistamaan tavarassa ilmenevät virheet, jotka ovat olleet tavarassa vaaranvastuun siirtyessä tilaajalle ja joita tilaaja ei ole kohtuuden mukaan voinut havaita vastaanottotarkastuksessa tai takuuaikana.

13 Virhe, hinnanalennus ja sopimuksen purkaminen

13.1 Tavaran virheellisyyttä arvioidaan sen perusteella, millainen tavara on ominaisuuksiltaan vaaranvastuun siirtyessä tilaajalle. Toimittaja vastaa virheestä, joka tavarassa on ollut tänä ajankohtana, vaikka virhe ilmenisi myöhemmin.

13.2 Jos tavarassa on virhe, tilaajan tulee ilmoittaa virheestä toimittajalle kohtuullisessa ajassa virheen havaitsemisesta tai siitä, kun se olisi tullut havaita.

13.3 Toimittajan on ilmoitettava tilaajalle virheilmoituksen vastaanottamisesta ilman aiheetonta viivytystä ja toimenpiteiden aloittamisesta viimeistään 14 päivän kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

13.4 Jos tavarassa havaitaan virhe, joka estää tavaran ottamisen sille tarkoitettuun käyttöön, tilaaja on oikeutettu pidättäytymään kauppahinnan maksusta siihen saakka, kunnes toimittaja on poistanut virheen.

13.5 Jos tavarassa on virhe, toimittaja omalla kustannuksellaan selvittää virheen syyn ja korjaa sen viivytyksettä. Toimittaja vapautuu vastuusta osoittamalla, ettei virhe johdu toimittajan vastuulla olevasta seikasta. Tällöin toimittaja on oikeutettu veloittamaan virheen selvitys- ja korjaustyöstä tavanomaisen hinnoittelunsa mukaisesti.

13.6 Jos toimittaja ei ole korjannut virhettä tai antanut tilalle korvaavaa tuotetta sovittujen ehtojen mukaisesti, tilaajalla on oikeus saada toimittajalta hinnanalennusta.

13.7 Kumpikin sopijapuoli saa purkaa hankintasopimuksen kokonaan tai osittain, jos toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusvelvoitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen sopimusrikkomus tulee tapahtumaan. Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään muun muassa sitä, ettei tavara vastaa sovittua ja virhe tai siitä tilaajalle aiheutuneet seuraukset ovat vähäistä suurempia eikä virhettä tilaajan huomautuksesta huolimatta viipymättä korjata tai virheet ovat toistuvia. Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään myös sitä, että sopijapuoli on olennaisesti viivästynyt suorituksessaan tai viivästykset ovat toistuvia.

13.8 Jos tilaaja on maksanut ennakkoa, toimittaja suorittaa hankintasopimuksen purkautuessa tilaajalle takaisin saamansa ennakon ja korkoa korkolain mukaisesti laskettuna ennakon suorituspäivästä takaisinmaksupäivään.

13.9 Jos toimittajasta johtuvaa virhettä ei voida korjata tai jos toimittaja ei korjaa virhettä kohtuullisessa ajassa, on tilaajalla oikeus toimittajan kustannuksella korjata tavara kolmannella tai hankkia kolmannelta korvaava vastaavan tasoinen tavara (kateosto-oikeus). Tilaajan on pyrittävä ilmoittamaan toimittajalle oikeutensa käyttämisestä ennen kateoston tekemistä.

13.10 Tilaajalla on oikeus pidättää virheellisen tavaran johdosta kohdissa 13.6, 13.8 ja 13.9 tarkoitetut korot ja kustannukset kohdan 7.6 mukaisesti.

14 Ylivoimainen este

14.1 Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen hankintasopimuksen täyttämisen estävä ja hankintasopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon hankintasopimusta tehtäessä ja joka on sopijapuolista riippumaton, eikä sen estävää vaikutusta voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen

tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, lakko tai muu työselkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy.

14.2 Alihankkijan viivästys katsotaan vapauttamisperusteeksi vain siinä tapauksessa, että alihankkijan viivästys johtuu kohdassa 14.1 tarkoitetusta esteestä eikä alihankintaa voida ilman kohtuutonta ajanhukkaa tai kustannuksia suorittaa muualta.

14.3 Jos sopimusvelvoitteen toteuttaminen viivästyy ylivoimaisesta esteestä johtuen, sopimusvelvoitteen täyttämisen aikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

14.4 Sopijapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle samoin kuin esteen lakkaamisesta, jonka jälkeen sopijapuolten on viimeistään sovittava sen vaikutuksesta toimitukseen.

14.5 Kumpikin sopijapuoli saa purkaa hankintasopimuksen kokonaan tai osittain, jos hankintasopimuksen täyttäminen ylivoimaisen esteen jatkumisen johdosta viivästyy yli neljä (4) kuukautta.

15 Vahingonkorvaus

15.1 Tilaajalla ja toimittajalla on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta.

15.2 Jos hankintasopimus päättyy toimittajasta johtuvasta syystä luvun 16 perusteella ja tästä aiheutuu tilaajalle vahinkoa, on tilaajalla oikeus vahingonkorvaukseen hankintasopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä aiheutuneesta välittömästä vahingosta.

15.3 Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta toimittajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää tilaajalle maksettavan viivästyssakon tai muun sopijapuolten erikseen sopiman sopimussakon.

15.4 Jos toisin ei ole sovittu, sopijapuolen korvausvastuu on enintään hankintasopimuksen laskennallinen arvo.

15.5 Hankintasopimuksen laskennallisella arvolla tarkoitetaan tilaajan ja toimittajan välisen hankintasopimuksen kohteena olevien tavaroiden arvoa. Puitejärjestelyssä hankintasopimuksen laskennallinen arvo on tilaajan toimittajalta

puitejärjestelyn perusteella tekemien ja tehtäväksi tulevien hankintojen kokonaisarvo. Jatkuvaluonteisissa hankintasopimuksissa tai puitejärjestelyissä hankintasopimuksen laskennallisena arvona pidetään kuukaudessa tehtäviä keskimääräisiä ostoja kerrottuna sopimuskautta vastaavilla kuukausilla. Toistaiseksi voimassa olevien hankintasopimusten osalta hankinnan laskennallinen arvo määritetään 48 kuukauden sopimuskauden mukaan. Jos vahinko tapahtuu optiokaudella, otetaan hankintasopimuksen laskennallista arvoa määritettäessä huomioon sekä varsinaisen sopimuskauden että optiosopimuskauden kuukaudet.

15.6 Tämän luvun mukaisia vastuunrajoituksia ei sovelleta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvoitetta tai loukannut immateriaalioikeuksia. Tällöin vahinkoa kärsineellä sopijapuolella on oikeus korvaukseen myös välillisestä vahingosta.

16 Hankintasopimuksen päättäminen erityistilanteissa

16.1 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos toimittajaa rasittaa julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3–11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

16.2 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos toimittajan taloudellisten tai muiden olosuhteiden havaitaan muuttuneen olennaisesti niin, ettei voida olettaa toimittajan täyttävän hankintasopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan eikä luotettavaa selvitystä velvoitteiden täyttämisestä anneta. Irtisanominen on tehtävä kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja sai tiedon irtisanomisperusteen olemassaolosta.

16.3 Ennen irtisanomista kohdan 16.1 tai 16.2 perusteella tilaajan on huomautettava asiasta toimittajalle ja varattava tälle mahdollisuus selvityksen antamiseen kohtuullisessa ajassa.

16.4 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos hankintasopimukseen on tehty olennainen muutos, joka olisi hankintalainsäädännön nojalla edellyttänyt uutta hankintamenettelyä.

16.5 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos hankintasopimusta ei olisi voinut tehdä toimittajan kanssa, koska Euroopan unionin tuomioistuin on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisessa menettelyssä todennut tilaajan rikkoneen vakavasti perussopimusten ja hankintadirektiivien mukaisia velvoitteita.

16.6 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos

i. toimittajaan tai tavaraan kohdistuu pakote;
ii. toimittajaa koskee Suomen viranomaisen tekemä varojen jäädyttämispäätös; tai jos
iii. hankintasopimukseen liittyvät suoritukset ovat päätyneet tai voivat päätyä välillisesti tai välittömästi pakotteiden kohteena olevalle taholle.

16.7 Jos tilaaja irtisanoo hankintasopimuksen kohtien 16.1, 16.2, 16.4 tai 16.5 perusteella, toimittajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu hankinta-sopimuksen päättymishetkeen mennessä toimitetuista tavaroista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen hankintasopimuksen päättymisen johdosta.

17 Immateriaalioikeudet

17.1 Tilaajan toimittajalle luovuttaman aineiston omistus- ja immateriaalioikeudet eivät siirry toimittajalle. Toimittajalla on oikeus käsitellä tilaajan aineistoa vain hankintasopimuksen täyttämisen mukaiseen tarkoitukseen.

17.2 Ellei toisin ole sovittu, immateriaalioikeudet tavaraan tai siihen liittyvään aineistoon eivät siirry tilaajalle. Tilaajalla on kuitenkin peruuttamaton käyttöoikeus toimittajan sille luovuttamaan aineistoon silloin, kun kyse on aineiston käyttämi-sestä tavaran käyttöön liittyvässä tarkoituksessa. Käyttöoikeus sisältää oikeuden käyttää, kopioida ja muuttaa aineistoa sekä tehdä tai teettää siihen muutoksia. Tilaajalla on oikeus luovuttaa aineisto samoin oikeuksin ja velvollisuuksin sille, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät.

17.3 Tehdessään tai teettäessään muutoksia toimittajan luovuttamaan aineistoon tai luovuttaessaan edellä mainittua aineistoa, tilaajan on huolehdittava siitä, ettei toimittajan liikesalaisuuksia paljasteta.

17.4 Toimittaja vastaa siitä, etteivät sen toimittamat tavarat tai niihin liittyvä aineisto hankintasopimuksen mukaisesti käytettyinä loukkaa Suomessa voimassa olevia kolmannen osapuolen patentti-, tekijän- tai muita immateriaalioikeuksia.

17.5 Jos tilaajaa vastaan esitetään tavaran tai siihen liittyvän aineiston käyttöön perustuvia immateriaalioikeuteen perustuvia vaatimuksia, toimittaja on velvollinen vastamaan vaatimuksiin tilaajan puolesta omalla kustannuksellaan. Toimittaja vastaa tilaajalle siitä, ettei tavaraan tai siihen liittyvään aineistoon kohdistuvista immateriaalioikeuksiin perustuvista vaatimuksista tai velvoitteista aiheudu tilaajalle oikeudenkäyntikuluja eikä vahingonkorvaus- tai muita kolmannelle osapuolelle maksettavia kustannuksia tai muita vastuita kolmatta osapuolta kohtaan.

18 Salassapito

18.1 Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa toisiltaan saamansa luottamuksellisiksi katsottavat aineistot ja tiedot, jotka ovat lain perusteella salassa pidettäviä sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin hankintasopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

18.2 Salassapitovelvollisuuden rikkomisena ei pidetä pakottavan lainsäädännön tai viranomaisen velvoittavan määräyksen perusteella tapahtuvaa tietojen luovuttamista viranomaiselle tai muulle taholle.

18.3 Toimittaja ei saa käyttää hankintasopimusta tai tilaajan nimeä markkinoinnissa ilman tilaajan suostumusta. Ellei toisin ole sovittu, toimittaja saa kuitenkin käyttää hankintasopimusta referenssitietona tehdessään tarjouksia hankintalainsäädännössä tarkoitetuille hankintayksiköille.

18.4 Tässä luvussa tarkoitetut velvoitteet jatkuvat myös sopimuskauden jälkeen.

19 Kielletyt kilpailunrajoitukset

19.1 Mikäli toimittajan todetaan lainvoimaisella päätöksellä syyllistyneen hankintasopimukseen johtaneen tarjouskilpailun aikana tai sopimuksentekohetkellä kilpailulainsäädännössä tarkoitettuun elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen hankintasopimuksen kohteena olevia tavaroita koskevilla markkinoilla, toimittaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkona 20 % tilaajan maksamien tavaroiden kokonaisarvosta korkoineen vaatimuspäivästä lukien ja korvaamaan sopimussakon määrän ylittävät tilaajalle aiheutuneet vahingot. Näiden lisäksi toimittajan on korvattava asian selvittämisestä aiheutuneet kustannukset ja oikeudenkäyntikulut korkoineen.

19.2 Lisäksi tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus välittömästi päättymään, jos toimittajan on todettu kohdan 19.1 mukaisesti syyllistyneen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen.

19.3 Tämän luvun mukaiset ehdot ovat voimassa myös hankintasopimuksen päättymisen jälkeen.

20 Hankintasopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio

20.1 Toimittajalla ei ole oikeutta ilman tilaajan suostumusta osaksikaan siirtää hankintasopimusta kolmannelle. Tilaajalla on oikeus siirtää hankintasopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain.

20.2 Sopimusmuutokset on tehtävä kirjallisesti. Kirjallisiksi sopimusmuutoksiksi katsotaan myös sähköisessä muodossa tehdyt muutokset.

20.3 Tavaraa koskevista muutoksista ja niiden vaikutuksista toimitusaikatauluun tai hintaan on sovittava kirjallisesti ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

20.4 Jos hankintaan sisältyy optio, tilaaja päättää sen käyttämisestä. Optioon sovelletaan hankintasopimuksen ehtoja.

21 Avustamisvelvollisuus hankintasopimuksen päättyessä

21.1 Hankintasopimuksen päättyessä toimittaja on tilaajan pyynnöstä velvollinen avustamaan tilaajaa sopimusvelvoitteiden siirtämisessä uudelle toimittajalle. Toimittajalla on oikeus veloittaa tästä aiheutuvasta työstä hankintasopimuksen mukaisilla hinnoilla tai jos hankintasopimuksessa ei ole tähän tarkoitukseen soveltuvia hintoja, toimittajan yleisen hinnaston mukaisilla hinnoilla.

21.2 Avustamisvelvollisuus alkaa jo ennen hankintasopimuksen päättymistä, kun hankintasopimus on irtisanottu tai purettu tai kun tilaaja ilmoittaa aloittavansa hankinnan valmistelun, joka koskee hankintasopimuksen kohteena olevia tavaroita. Ellei toisin ole sovittu, velvollisuus jatkuu korkeintaan siihen asti, kun 12 kuukautta on kulunut hankintasopimuksen päättymisestä.

22 Erimielisyydet ja sovellettava laki

22.1 Hankintasopimusta koskevat asiat ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin.

22.2 Jos kiistakysymys ei ratkea neuvotteluin, erimielisyydet jätetään ratkaistavaksi ensiasteena tilaajan kotipaikan yleiseen alioikeuteen.

22.3 Hankintasopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Hankintasopimukseen ei kuitenkaan sovelleta Suomen lain lainvalintaa koskevia säännöksiä tai YK:n kansainvälistä kauppalakia (CISG).

23 Hankintasopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

23.1 Hankintasopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos hankintasopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä, ellei toisin ole sovittu:

1. Sopimus
2. Tarjouspyyntö
3. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa (JYSE 2025 TAVARAT)
4. Tarjous

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 0295 160 01
vm.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-823-1 (pdf)

Toukokuu 2025